

(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS RAMBESLUT
av den 13 juni 2002
om gemensamma utredningsgrupper

(2002/465/RIF)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 34.2 b i detta,

med beaktande av initiativet från Konungariket Belgien, Republiken Frankrike, Konungariket Spanien och Förenade kungariket ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾, och
av följande skäl:

- (1) Ett av unionens mål är att ge medborgarna en hög säkerhetsnivå inom ett område med frihet, säkerhet och rättvisa och detta mål skall uppnås genom förebyggande och bekämpande av brottslighet genom närmare samarbete mellan polismyndigheter, tullmyndigheter och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna, med iakttagande av principerna om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt av rättsstatsprincipen, vilka utgör grunden för unionen och är gemensamma för medlemsstaterna.
- (2) Europeiska rådet i Tammerfors den 15–16 oktober 1999 uppmanade till att utan dröjsmål inrätta gemensamma utredningsgrupper i enlighet med fördraget som ett första steg för att bekämpa illegal narkotikahandel, människohandel och terrorism.
- (3) Artikel 13 i konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater ⁽³⁾, vilken upprättats av rådet i enlighet med artikel 34 i Fördraget om Europeiska unionen, innehåller bestämmelser om inrättandet av gemensamma utredningsgrupper och om deras verksamhet.
- (4) Rådet betonar vikten av att alla åtgärder vidtas för att denna konvention skall ratificeras så snart som möjligt och senast under 2002.
- (5) Rådet är medvetet om att det är viktigt att snabbt reagera på Europeiska rådets uppmaning att utan dröjsmål inrätta gemensamma utredningsgrupper.
- (6) Rådet anser att det är lämpligt att i detta skede, i syfte att bekämpa den internationella brottsligheten så effektivt som möjligt, på unionsnivå anta ett särskilt, rättsligt bin-

dande instrument som skall gälla för gemensamma utredningar av såväl illegal narkotikahandel och människohandel som terrorism.

- (7) Rådet anser att sådana grupper i första hand bör inrättas för att bekämpa brott som begås av terrorister.
- (8) De medlemsstater som inrättar en sådan grupp bör besluta om gruppens sammansättning, syfte och varaktighet.
- (9) De medlemsstater som inrättar en utredningsgrupp bör ha möjlighet att, när det är möjligt och i enlighet med gällande lag, tillåta personer som inte företräder de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna att delta i gruppens verksamhet; sådana personer kan t.ex. vara företrädare för Europol, kommissionen (OLAF) eller företrädare för myndigheter i tredje land, i synnerhet företrädare för de brottsbekämpande myndigheterna i Förenta staterna. I dessa fall bör överenskommelsen om gruppens inrättande omfatta bestämmelser om sådana företrädares rättsliga ansvar.
- (10) En gemensam utredningsgrupp som är verksam inom en medlemsstats territorium bör verka i enlighet med gällande lag i den medlemsstaten.
- (11) Detta rambeslut skall inte påverka tillämpningen av andra befintliga bestämmelser eller arrangemang om inrättandet av gemensamma utredningsgrupper eller om deras verksamhet.

HÄRMED FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Gemensamma utredningsgrupper

1. För ett särskilt syfte och för en begränsad period, som kan förlängas med samtliga parter samtycke, får de behöriga myndigheterna i två eller flera medlemsstater genom ömsesidig överenskommelse inrätta en gemensam utredningsgrupp för brottsutredningar i en eller flera av de medlemsstater som inrättat gruppen. Gruppens sammansättning skall anges i överenskommelsen.

⁽¹⁾ EGT C 295, 20.10.2001, s. 9.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 13 november 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT C 197, 12.7.2000, s. 1.

En gemensam utredningsgrupp får i synnerhet inrättas om

- a) en medlemsstats brottsutredningar är komplicerade och krävande och har kopplingar till andra medlemsstater,
- b) flera medlemsstater genomför brottsutredningar där omständigheterna kräver samordnade, gemensamma åtgärder i de berörda medlemsstaterna.

En framställning om att inrätta en gemensam utredningsgrupp får göras av varje berörd medlemsstat. Utredningsgruppen skall inrättas i någon av de medlemsstater där utredningarna förväntas äga rum.

2. Framställningar om att inrätta en gemensam utredningsgrupp skall, förutom de uppgifter som finns angivna i de relevanta bestämmelserna i artikel 14 i Europeiska konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och i artikel 37 i Beneluxfördraget av den 27 juni 1962, i dess ändrade lydelse enligt protokollet av den 11 maj 1974, innehålla förslag till gruppens sammansättning.

3. Den gemensamma utredningsgruppen skall vara verksam på territoriet i de medlemsstater som inrättar gruppen på följande villkor:

- a) Gruppens ledare skall företräda den behöriga myndighet som deltar i brottsutredningar från den medlemsstat där gruppen är verksam. Gruppens ledare skall agera inom gränserna för sin befogenhet enligt nationell lagstiftning.
- b) Gruppen skall vara bunden av lagstiftningen i den medlemsstat där den är verksam. Gruppens medlemmar skall utföra sina uppgifter under ledning av den person som avses i punkt a, med beaktande av de villkor som fastställs av deras egna myndigheter i överenskommelsen om att inrätta gruppen.
- c) Den medlemsstat där gruppen är verksam skall skapa de nödvändiga organisatoriska förutsättningarna för verksamheten.

4. Medlemmar i den gemensamma utredningsgruppen som kommer från andra medlemsstater än den medlemsstat där gruppen är verksam omnämns i detta rambeslut som "avdelade" till gruppen.

5. Avdelade medlemmar i den gemensamma utredningsgruppen skall ha rätt att närvara när utredningsåtgärder vidtas i den medlemsstat där verksamheten äger rum. Emellertid får gruppens ledare av särskilda skäl, i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där gruppen är verksam, fatta ett annat beslut.

6. Avdelade medlemmar i den gemensamma utredningsgruppen får, i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där gruppen är verksam, av gruppens ledare anförtros vissa utredningsåtgärder om detta har godkänts av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där verksamheten äger rum och i den avdelande medlemsstaten.

7. När det för den gemensamma utredningsgruppens arbete krävs att det vidtas utredningsåtgärder i någon av de medlemsstater som har inrättat gruppen, får personer som avdelats till gruppen av den medlemsstaten begära att deras egna behöriga myndigheter vidtar åtgärderna. Dessa åtgärder skall bedömas i denna medlemsstat på samma villkor som om åtgärderna begärdes i en inhemsk utredning.

8. Om den gemensamma utredningsgruppen behöver hjälp från en annan medlemsstat än de som har inrättat gruppen eller från en tredje stat, får de behöriga myndigheterna i den stat där verksamheten äger rum begära hjälp av de behöriga myndigheterna i den andra berörda staten i enlighet med de relevanta instrumenten eller arrangemangen.

9. En medlem av den gemensamma utredningsgruppen får i enlighet med sitt lands lagstiftning eller inom ramen för sin befogenhet förse den gemensamma gruppen med uppgifter som finns tillgängliga i den medlemsstat som har avdelat honom eller henne för de brottsutredningar som utförs av den gemensamma gruppen.

10. Uppgifter som en medlem eller en avdelad medlem i behörig ordning har erhållit under sitt deltagande i en gemensam utredningsgrupp och som de berörda medlemsstaternas behöriga myndigheter inte på annat sätt har tillgång till, får användas för följande ändamål:

- a) För de ändamål för vilka gruppen inrättats.
- b) Med förbehåll för föregående medgivande av den medlemsstat där informationen har blivit tillgänglig, för att upptäcka, utreda och beivra andra brott. Sådant medgivande får vägras endast om en sådan användning skulle äventyra brottsutredningar i den berörda medlemsstaten eller om medlemsstaten i ett sådant fall skulle kunna vägra ömsesidig rättslig hjälp.
- c) För att förhindra ett överhängande och allvarligt hot mot allmän säkerhet och utan att det påverkar tillämpningen av punkt b om en brottsutredning skulle inledas senare.
- d) För andra ändamål i den mån de medlemsstater som har inrättat gruppen kommer överens om detta.

11. Detta rambeslut skall inte påverka tillämpningen av andra befintliga bestämmelser eller arrangemang om inrättande av gemensamma utredningsgrupper eller deras verksamhet.

12. I den mån de berörda medlemsstaternas lagstiftning eller bestämmelserna i rättsliga instrument som gäller dem emellan medger det, får arrangemang avtalas så att andra personer än företrädare för de behöriga myndigheterna i de medlemsstater som har inrättat den gemensamma utredningsgruppen kan delta i gruppens verksamhet. Sådana personer kan till exempel vara tjänstemän i organ som inrättats enligt Fördraget om Europeiska unionen. De rättigheter som medlemmarna eller de avdelade medlemmarna av gruppen får enligt detta rambeslut skall inte gälla för dessa personer såvida inte något annat uttryckligen fastställs i överenskommelsen.

*Artikel 2***Tjänstemäns straffrättsliga ansvar**

Under sådan verksamhet som avses i artikel 1, skall tjänstemän från en annan medlemsstat än den medlemsstat där verksamheten äger rum likställas med tjänstemän i den stat där verksamheten äger rum när det gäller brott som de utsätts för eller begår.

*Artikel 3***Tjänstemäns civilrättsliga ansvar**

1. När tjänstemän från en medlemsstat är verksamma i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 1, skall den första medlemsstaten vara ansvarig för skador som dessa kan ha vållat i samband med uppdraget, i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat på vars territorium tjänstemännen är verksamma.
2. Den medlemsstat på vars territorium de skador som avses i punkt 1 orsakas skall ersätta skadorna enligt de villkor som gäller för skada som orsakats av dess egna tjänstemän.
3. Den medlemsstat vars tjänstemän har orsakat en person skada på någon annan medlemsstats territorium skall fullt ut ersätta den senare staten för det belopp som denna betalat ut till de skadelidande eller deras rättsinnehavare.
4. Utan att det påverkar rättigheterna gentemot tredje man och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3, skall varje medlemsstat i de fall som nämns i punkt 1 avstå från att kräva ersättning för skador den vållats av en annan medlemsstat.

*Artikel 4***Genomförande**

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta rambeslut senast den 1 januari 2003.
2. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser genom vilka deras skyldigheter enligt detta rambeslut införlivas med nationell lagstiftning. På grundval av dessa och andra uppgifter, skall kommissionen senast den 1 juli 2004 ge in en rapport till rådet om tillämpningen av detta rambeslut. Rådet skall bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har följt detta rambeslut.

*Artikel 5***Ikraftträdande**

Detta rambeslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i Officiella tidningen. Det upphör att gälla när konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater har trätt i kraft i samtliga medlemsstater.

Utfärdat i Luxemburg den 13 juni 2002.

På rådets vägnar
M. RAJOY BREY
Ordförande